

Andra Zubko-Melne (Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūra)
**ADMINISTRATĪVI TERITORIĀLĀS REFORMAS
LATGALES TERITORIJĀ (1917–2017)**

Atslēgas vārdi: *administratīvi teritoriālās reformas, pagasti, ciemi, apriņķi, rajoni, novadi.*

Reģionālā politika un teritoriālā statistika Latvijas teritorijā gadu gaitā ir mainījusies ļoti strauji, administratīvi teritoriālais iedalījums parasti ļoti cieši ir bijis saistīts ar valsts saimniecisko dzīvi. Administratīvi teritoriālais iedalījums pamatā tiek radīts valsts pārvaldei, galvenokārt politisko un ekonomisko jautājumu risinājumiem.

Mūsdienās arvien sarežģītāk ir saprast, kur ir Latgales robežas. Ja salīdzina Latgales robežas 1917. gadā un pašreizējā Latgales plānošanas reģiona robežas, tad var redzēt, ka Latgale savu teritoriju ir atdevusi gan Vidzemes plānošanas reģionam, gan Zemgales plānošanas reģionam, bet liela daļa Sēlijas, šobrīd ir Latgales plānošanas reģiona teritorijā. 100 gadu laikā ir bijušas daudzas izmaiņas administratīvi teritoriālajā iedalījumā: atsevišķas teritorijas gan pievienotas, gan nodalītas no Latgales etnogrāfiskās teritorijas. Kopā Latgales teritorijā laika posmā no 1917. gada līdz 2017. gadam ir pieņemti vairāk kā 150 normatīvie akti par administratīvi teritoriālā iedalījuma maiņām, un administratīvi teritoriālās vienības nosaukumu izmaiņām. Šajā laika posmā mainījies arī administratīvais iedalījums.

1917. gadā Latgales teritorija bija iedalīta Vitebskas guberņas 3 apriņķos, kuros bija 50 pagasti un 3 pilsētas. **1937. gadā** Latgalē bija 4 apriņķi, 71 pagasts un 14 pilsētas, **1957. gadā** Latgale bija iedalīta 14 rajonos, kuros ietilpa 198 ciemi, 2 strādnieku ciemati un 12 pilsētas. **1977. gadā** Latgale bija iedalīta 6 rajonos, 141 ciemā, 4 pilsētciematos un 13 pilsētās. **1997. gadā** iedalījums bija 6 rajonos, kuros ietilpa 139 pagasti, 2 republikas nozīmes pilsētas, 4 rajonu nozīmes pilsētas un 8 mazpilsētas. **2017. gadā** Latgales teritorijā ir 19 novadi un 2 republikas nozīmes pilsētas.